

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

VALINTAESITYS

Varsinais-Suomen MYR 27.1.2025

**Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma**

Hankkeen julkinen nimi	Polkuja töihin
Hakemusnumero/Ryhmähanketunnus	207724
Saapumispäivämäärä	10.10.2024
Diaarinumero	EURA 2021/207724/09 02 01 01/2024/KESELY
Käsittelijä	Minna Koivukangas
Viranomainen	Keski-Suomen ELY-keskus
Hakijan virallinen nimi/Toteuttajat	Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Toimintalinja	4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	Hakemus on saapunut erityistavoitteeseen 4.1., mutta sen käsittely on siirretty erityistavoitteeseen 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.1.2025
Päätymispäivämäärä	31.12.2027

Hankkeen sisältö

HANKKEEN TARVE

Vuonna 2023 vain 4,7 % työttömistä pääsi työttömän terveystarkastukseen Varhassa. Terveyspalvelut työelämän ulkopuolella oleville eivät ole keskitetysti koordinoituja tai kehitettyjä. Terveystarkastuksia tekevät hoitajat ovat hajallaan ja niitä tehdään sekä avoterveydenhuollossa että sosiaalipalveluissa. Terveystarkastusten laatua ei ole arvioitu ja alueellisia eroja on paljon.

Laatuperusteista ja IPS-työhönvalmennusta ollaan vakiinnuttamassa osaksi sosiaali- ja vammaispalveluja sekä Tyksin psykoosityöryhmien toimintaa, mutta yhteiset rakenteet ja koordinointi puuttuvat.

Työkyvyn tuen palvelut riippuvat eri osissa toimivien työntekijöiden palvelutehtävistä ja työnkuvista, ja toisten työntekijöiden roolit tunnistetaan heikosti. Yhteistyötä tehdään vähän. Asiakkaat ja yhteistyötahot eivät löydä tai tiedä Varhan työkyvyn tuen palveluita. Työkyvyn tuen palvelujen saavutettavuus on heikkoa. Työkyvyn tuen tarpeessa olevia asiakkaita ei aina tunnisteta terveyspalveluissa, eikä heitä osata ohjata työkyvyn tuen palveluihin. Sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatio, mukaan lukien erikoissairaanhoido, on vähäistä työkyvyn tuen palveluissa.

HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on lisätä monialaista yhteistyötä työkyvyn tuen palvelujen eri toimijoiden kesken; Varhan sisäisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä vammaispalveluissa ja lisäksi yhteistyötoimijoiden, kuten Kelan, työllisyyspalveluiden ja työeläkelaitosten kanssa. Tavoitteena on varmistaa palvelupolkujen katkeamattomuus ja asiakkaiden palvelutarpeiden kokonaisvaltainen huomioiminen. Tavoitteena on lisätä Varhan työkyvyn tuen palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta asiakaslähtöisesti sekä lisätä työkyvyn tuen tarpeessa olevien asiakkaiden tunnistamista terveys-, sosiaali- ja vammaispalveluissa.

Tavoitteena on lisätä työttömien terveystarkastusten määrää Varhassa, jotta kaikilla osatyökykyisillä työelämän ulkopuolella olevilla olisi mahdollisuus tätä palvelua saada.

Tavoitteena on että sosiaali- ja vammaispalvelujen asiakkaat saisivat tutkitusti tuloksekasta laatu- ja palvelu- perusteista työhönvalmennusta työllistymisen tai opiskeluun siirtymisen tueksi. Hankkeessa varmistetaan hyvinvointialueen eri yksiköissä toteutettavan työhönvalmennuksen toteutuminen yhtenäisesti ja laatu- ja palvelu- perusteisesti koordinoimalla sitä keskitetysti.

Tavoitteena on kohdentaa työhönvalmennusta osittain myös oppilaitoksiin siten, että työhönvalmennusta voidaan tarvittaessa hyödyntää jo valmistumisvaiheessa.

UUTUUS-/LISÄARVO

Hankkeessa pilotoidaan hyvinvointialueen työkyvyn tuen palvelujen osaamiskeskusta. Rahoituksella varmistetaan aiempien kehittämishankkeiden jatkotyöstö ja juurruttaminen osaksi perustoimintaa. Uuden osaamiskeskuksen myötä työkyvyn tuen osaamisen johtaminen keskitetään, mikä on todettu tärkeäksi tekijäksi palvelujen vahvistamisessa.

Työkykykoordinaattoriosaamista ei ole aiemmin ollut pysyvänä toimintana Varsinais-Suomen sote-keskuksissa, ja resurssien kohdentaminen tähän uuteen toimintaan on haastavaa. Hankkeessa kehitetään etävastaanottomalli työkykykoordinaattorityöhön ja pyritään juurruttamaan kehitetyt työmenetelmät osaksi perustoimintaa.

Osaamiskeskus lisää sote-palvelujen ammattilaisten osaamista työkyvyn tuen palveluista kouluttamalla ja koordinoimalla verkostoja. Toiminta mahdollistaa tasalaatuisemmat ja saavutettavammat palvelut Varsinais-Suomen työttömille. Lisäksi oppilaitosyhteistyötä kehitetään, jotta valmistuvat opiskelijat ohjataan viiveettä työhönvalmennuspalveluihin.

KOHDERYHMÄ JA OSALLISTUJEN MÄÄRÄLLISET TAVOITTEET

Hankkeen kohderyhmää ovat työttömät työnhakijat ja muut työelämän ulkopuolella olevat, joilla on sosiaali- tai vammaispalvelujen tarve ja/tai terveydellinen haaste työkykyyn liittyen (mm. nuoret koulupudokkaat, ikääntyneet, maahanmuuttajataustaiset ja vammaiset). Lisäksi kohderyhmänä ovat

Varhan sosiaali-, terveys- ja vammaispalvelujen henkilöstö, jotka kohtaavat työssään osatyökykyisiä työelämän ulkopuolella olevia.

Osallistuvia henkilöitä hankkeessa on kaikkiaan 7 750 (?).

KONKREETTISET TOIMENPITEET

Hankkeen toimenpiteet on jaettu seuraavien tavoitteiden mukaisesti:

1. Tavoitteena on lisätä monialaista yhteistyötä (toimenpiteet 1-3).
2. Tavoitteena on lisätä työttömien terveystarkastusten määrää (toimenpide 4).
3. Tavoitteena on lisätä Varhan työkyvyn tuen palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta asiakaslähtöisesti (toimenpiteet 5-8).
4. Tavoitteena on työkyvyn tuen tarpeessa olevien asiakkaiden tunnistamisen lisääminen (toimenpide 9).
5. Tavoitteena on laatu- ja yhdenmukaisuuden lisääminen (toimenpide 10).
6. Tavoitteena on kohdentaa työhönvalmennusta osittain myös oppilaitoksiin (toimenpide 11).

TULOKSET

1. Monialaisen yhteistyön lisääminen:
Muodostettu ja mallinnettu työkyvyn tuen osaamiskeskuksen verkosto. Mallinnettu laajempi yhteistyöverkosto Salon ja Turun työllisyysalueiden ja Kelan kanssa. Suunniteltu yhteistyökäytännöt perustason sosiaali- ja terveyspalvelujen ja erikoissairaanhoidon kanssa. Perustettu työkyvyn tuen tiimejä uusille alueille.
2. Työttömien terveystarkastusten määrän lisääminen:
Kuvattu ja sovittu työkyvyn tuen ammattilaisten roolit. Lisätty työttömien terveystarkastusten määrää.
3. Työkyvyn tuen palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen:
Varha-sovelluksen kautta voi varata aikoja terveystarkastuksiin ja työkykykoordinaattoreille. Käytössä keskitetty alueellinen etävastaanotto. Varhan nettisivuilla on palvelukuvaukset ja yhteystiedot. Suunniteltu asiakaslähtöiset palveluketjut.
4. Asiakkaiden tunnistamisen lisääminen palveluissa:
Kuvattu ja otettu käyttöön strukturoitu koulutusmalli. Vuosittaiset kyselytutkimukset henkilöstölle palvelujen tuntemisesta.
5. Laatu- ja yhdenmukaisuuden lisääminen:
Auditoitu ja todettu laatu- ja yhdenmukaisuuden mukaiseksi. Seurattu asiakasmäärät.
6. Työhönvalmennuksen kohdentaminen oppilaitoksiin:
Toisen asteen opiskelijat, joilla on työhönvalmennuksen tarve, pääsevät viiveettä palveluihin.

TOIMINNAN JATKUVUUS HANKKEEN JÄLKEEN

Osaamiskeskus -toiminta juurrutetaan Varhan vakituiseksi toiminnaksi, jos se osoittautuu hyödylliseksi ja tuloksekkaaksi. Hankkeen aikana käynnistetty työkyvyn tuen osaamiskeskus jatkaa toimintaansa osana Varhan organisaatiota.

Työkykykoordinaattoritoiminta on kehitetty hankkeen aikana ja vakiintuu hankkeen päätyttyä, tarjoten palveluja työelämän ulkopuolella oleville ja itsensä työllistäville. Etäpalvelu jatkuu.

Laatuperusteista (IPS) työhönvalmennusta käytetään tarvittaessa, ja sen laatua kehitetään ja ylläpidetään säännöllisin auditoinnein. Varhan sisäinen työhönvalmennusverkosto jatkaa toimintaansa itsenäisesti. IPS-työhönvalmennus on brändätty ja tunnetaan Varsinais-Suomen yrittäjien keskuudessa.

Perehdytys- ja koulutusmateriaalit viedään Varhan Moodle-oppimisympäristöön. Työhönvalmentajien oppilaitosyhteistyö jatkuu hankkeen jälkeenkin.

Maantieteellinen kohdealue

Varsinais-Suomi

Lisätietoja hakemuksesta

Hankehakemus on saapunut Keski-Suomen ELY-keskuksen käsittelyyn 10.10.2024.

Hakemuksesta on tehty Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman seurantakomitean hyväksymien yleisten ja erityisten valintaperusteiden mukainen arviointi haun päätyttyä. Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoitusyksikön valintakokouksessa 8.1.2025 hakemuksen on katsottu täyttävän yleiset valintaperusteet sekä saavan riittävästi pisteitä erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa tullakseen rahoitetuksi. Hakemuksesta on saatu kommentteja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen asiantuntijoilta.

Hakemus on esitelty Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokouksessa 25.10.2024. Myönteinen valintaesitys hakemuksesta käsitellään yhteistyöryhmän sihteeristön kokouksessa 24.1.2025.

Myönteinen valintaesitys hakemuksesta käsitellään Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän kokouksessa 27.1.2025.

Hanke vastaa Varsinais-Suomen maakuntaohjelman seuraaviin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin:

Tavoite 6. Väestöryhmien potentiaali tunnistetaan ja hyödynnetään osallisuutta ja sosiaalista hyvinvointia tukien -> Toimenpide 15. Tunnistetaan uusia yhteistyön, rahoituksen ja viestinnän keinoja, joilla voidaan vahvistaa maakunnan toimijoiden työtä heikommassa asemassa olevien väestöryhmien ja esimerkiksi syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Tavoite 7. Saavutettava ja tehokas, tunnistettuihin tarpeisiin perustuva palveluverkko toimii arjen tukena. Ennaltaehkäisevään tukeen panostetaan koko elämänkaaren ajalla.

Kustannukset ja rahoitussuunnitelma

Kustannusarvion tiivistelmä

	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	601 911
Flat rate 40 % kehittäminen	240 765
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0
Nettokustannusarvio yhteensä	842 676

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	674 139	80,00
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	168 537	20,00
3 Kuntarahoitus	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	842 676	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja hakemus on erityistavoitekohtaisten valintaperusteiden mukaisessa arvioinnissa saanut riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Hanke myös edistää erityistavoitteen 4.3. rahoitettavalle toiminnalle asetettujen tuotos- ja tulostavoitteiden saavuttamista.

Hanke kohdistuu ryhmiin, joiden sosiaalinen osallisuus on uhatuin, kuten koulupudokkaat, ikääntyvät, maahanmuuttajataustaiset ja vammaiset. Hankkeessa mm. kehitetään työttömien terveystarkastusten, työkykykoordinaattoripalvelujen ja laatuperusteisen työhönvalmennuksen saatavuutta ja laatua. Palvelujen parantumisella on selkeää vaikutusta osallistujien pärjäävyyteen ja etenemiseen kohti koulutusta ja/tai työelämää. Hankkeessa on myös uudenlaisia ratkaisuja tai ainakin se tuo lisäarvoa jo olemassa oleviin palveluihin.

Hankkeen konkreettinen toimintasuunnitelma on hyvin kevyt, joten se vaatii runsaasti täydentämistä. Hankkeessa selkeästi on kuitenkin keskeistä syrjimättömyys, eriarvoisuuden torjuminen sekä palvelujen saavutettavuuden parantaminen. Hankkeessa tehdään laajaa yhteistyötä mm. työllisyysalueiden, Kelan, oppilaitosten jne. kanssa.

Hanke vastaa Varsinais-Suomen maakuntaohjelman tavoitteisiin.

Rahoittajan esitys

Hanketta esitetään rahoitettavaksi.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän kokouksen 27.1.2025 jälkeen hakijan kanssa pidetään hankeneuvottelut hakemuksen korjaus- ja täydennystarpeista. Myönteinen päätös hankkeelle voidaan tehdä, kun hankehakemus on rahoituskelpoinen.

Hankehakemuksen korjaus- ja täydennystarpeita ovat **muun muassa**:

- Hankkeen aloitus myöhemmin keväällä 2025. Onko kolmevuotinen hanke tarpeen?
- Työvoiman palvelukeskuksen oppien ammentaminen hankkeessa?
- Rajapinta muihin jo käynnissä oleviin ja käynnistyviin hankkeisiin varmistettava. Myös rajapinta/lisäarvo hakijan normaaliin toimintaan tarkistettava.
- Hankkeen kohderyhmä tulee tarkemmin rajata.
- Minkä tarpeen tai ongelman hanke ratkaisee? -kohdassa tulee avata taustoja huomattavasti enemmän.

- Konkreettiset toimenpiteet tulee avata ja aikatauluttaa huomattavasti tarkemmin.
- Hankkeen tulosten pysyvyys tärkeää.
- Laajempi hyödynnettävyys taattava.
- Osallistujia 7 750? Määrä korjattava.
- Kustannusarvio tarkistettava. Tehtäväkuvat on avattava tarkemmin samoin kuin perustelut palkkakustannusten kohtuullisuudelle ja tarpeellisuudelle.